

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

A kegyelet napja.

Mikor a nyári nap melege helyett őszi verőfényes napsugár szűrődik az álmaihoz készülő földre, mikor a dalos madár elköltözik a vidékről, felkeresni új hazáját, hol melegebb a lég, hol balzsamos illatu bokrok fogadják a fáradt vándort; mikor az őszi szél zörögve suhan át a fák sárguló levelein, — akkor megnyílik a temető kapuja, megmozdul a sírhanton a kereszt s az emlékezet felgyújtja messze világító fáklyáját.

Itt a csendes hantok felett, ott a sárguló szomoru fűz alján, amott a marvány tábla körül, távolabb a kápolna előtt, — mindenütt megcsillan egy-egy mécs s halvány világánál igyekszik eloszlatni azt a sötétséget, mely a halottak csendes, szomoru birodalmán nyugszik.

Mintha köztünk volnának kedveseink, kiket elszakita tőlünk a

halál, mintha hallanánk édes szavukat, mintha éreznők közellétük melegét. . . . Oly jól esik ilyenkor visszaemlékezni a multra! Az emlékezet és kegyelet, mint édes testvérek szövetkeznek e napon, hogy elrejtözve az emberi szivekben, elővarázsolják a mult perczeit, a mult boldogságát.

A szegény, ki mindennapi kenyerét annyi küzdéssel tudja megkeresni; a gazdag, kit az élvezetek, a világ örömei annyira elfoglalnak: — fölkeresi ilyenkor kedves halottai sírját, megkoszoruzza azt egyszerű zöld koszorúval vagy ragyogó virágokkal; elfelejti az élet baját, el a boldogság perczeit, megtelik szive igaz érzelmekkel; szemeikben önkénytelenül megjelennek a fájdalmat kifejező könyek.

S a megvilágított sírok között ott bolyong az emlékezet. Fölkeresi az elhagyatottak nyughelyét s mindenütt, amerre jár, a feltámadás édes reményét hinti szét.

Miriád csillag ragyog fenn az égen, ezer meg ezer apró fény csillog itt a sírhantokon.

Ölelkezik az ég a földdel!

Óh, hiszen a temető lakói ugyis felszállottak az égbe s mintha minden kedves halott egy csillag volna, onnan, a magasságból hinti le hozzánk a szeretet sugarait!

Gyujtsátok fel az emlékezet tüzeit, teljék meg szivetek a multak emlékeivel s mikor ott hagyjátok a temető lakóit, távozzatok a feltámadás édes reményével! Nyomja el kebletek fájdalmát egy új, egy jobb világ boldogságának hite, ahol majd találkozik mindazokkal, kik az életben oly édes kötelékekkel voltak sziveitekhez fűzve!

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

— Távirati tudósítás. —

Perczel Dezső elnök az ülést 10 órakor megnyitja.

Férfi — asszony.

Irta: Mányiné Prigl Olga.

A hivataltársai már rég odahagyták a fakó tiutafoltos robotszobát, a hivataliszolga sorra nyitogatta az ab'akokat, csak éppen a Tóth Bálint fülkáját kerülte el, mert tudta, hogy a nagyságos ur még dolgozik. Kétrét görbülve székén, egy böngészet Tóth Bálint a voskos iratesomók között, s szinte észre se vette, hogy lement a nap. Az októberi kurta verőfény alkonyati, kékés színt vetett be, s végig a törvényszéki épület elé ültetett akáczfákon rendszeren mozogni kezdett a levél. Az utcáról pajkos hangok verődtek be, — olykor puha, édes asszonyi kacagás. — Tóth Bálintot mindez nem izgatta, hanem miután csakugyan nem látott tovább dolgozni, levetette az irodai kabátját és folhuzta az überziecherét.

Kicsi, félszeg ember volt, elfogult, szinte ügyetlen, senkise nézte volna ki belőle a jövendőbeli méltóságos urat. A fal mellé húzódott, úgy ment végig az utcán, baraa kopott-színű kemény kalapja összeért a gallérjával, oly igen behuzta a nyakát. Az asszonyok hangosan köszöngöttek vissza neki, bár a mamák nem oly szívesen. A mióta megházasodott, mondják. — Tóth Bálint mindezt nem látszott észre venni. Csöndes, nyugodt boldogsággal szívében, füttyörészte fordult egy kis mellékutcába,

mert a viláért se hagyta volna el, hogy be ne nézzen ahhoz az egy pár öreg emberhez, akik a virágos elejű gangan ülve beszélgettek, beszélgettek egyre, róla. . . . És a jó fiu megcsókolta a két reszkető kezét, s leült az édes anyja lábához. Miat a gyermek. Az öreg asszony betípegett a kamarába, s fontoskodva dugott egy kis papirosba hajtogatott valamit a fia zsebébe. Csak össze ne törjön, szálló van benne, olyan édes, mint a cseppentett méz, itt termett a kertbe — nekik küldi. . . .

A kis menyérea gondolt az öregasszony, meg a kis babára.

Másfél esztendeje lehetett, hogy Tóth Bálint az egyszobás kis legénylakás mellé még három szobát bérelt és pedig az utcáit. Az ablakokra angyalos czípkéfüggönyök kerültek, a poros könyvszekrény helyébe puha, párnás kanapé, s nagy japáni legyezők a szögletekbe. Mindezt maga Bálint rendezte így, mert annak a kis leánynak, a ki kész volt a kezébe tenni kezét egy egész életre, — mondom annak a kis leánynak nem volt egyebe a szép szeméinél. És a férfi ugyancsak dolgozott és küzdött, hogy azokat a szép szemeket mosolyogni lássa, hogy azokat a finom kacsókat megkímélje minden nem neki való dologtól.

Most legutóbb egy zongorán törte a fejét s azon spekulálva, gondolkozva nyitotta be otthon az ebédő ajtót. Egy kis

fehér papiroslap ötlött a szemébe az asztal vörös plüss terítőjén. Felvette, látta, hogy irva van rá valami. A felesége írása volt. Higgadt szép betűk, megfontolt szavak. Tóth Bálint elolvasta kétszer, tizszer és utoljára is mosolyogva tette vissza az asztalra.

Meg akar tréfálni, — mondotta saját magának, míg a felső kabátját levetette.

A hálószobából áthallatszott a kis lánya gögicélése, kacagása. A férfinak szinte a lelkébe nyilallott, de oly hamar meg is győzte magát. Lehetetlen, hogy azok az édes hangok, — egy kis gyámoltalan gyerek mosolygása vissza ne csalta volna.

Körül a szobában minden úgy volt, mint azelőtt. A butorokon megérzett az asszony kedvelt partfümje, a szekrényekbe beagatott ruhái azon módon s a kis házi kendője odadobva valamelyik divánсарokba.

A szobaleány bejött s meggyújtotta a nagy függőlámpát.

— A nagyságos asszony kikocsizott, — mondta.

A férfinak megremegett a szájaszéle, de nem szólt rá egy szót sem. Ugy tett, mintha a lapot olvasná. Aztán bement a kislányához.

Csöndesen, nyugodtan aludt az már a csipkés ágyacskájában. Kivülről bevilágítottak az utcai lámpák s egy egy tovarobogó

Bahizonyított édes, hogy a rossz rendszer szerint, szakértelem nélkül készült mellfűző számtalan női betegség okozója; a ki ezeket kerülni akarja, mellfűző bevásárlása czéljából forduljon Goldstein Karolin orvos elismerésben részesült Első Magyar Mellfűző-gyárához, (Debreczen, Főtér) hol a hygienikus szempontból legjobbnak elismert szabadalmazott mellfűző-különlegességeket nagy választékban lehet beszerezni. Megrendelések (vidékre is) 6 óra alatt készülnek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, elnök jelenti, hogy Endrey Gyula a községi és egyéb helynevekről szóló 1898. IV. törvény végrehajtása tárgyában sürgős interpellációt jelentett be.

Következett ezután a napirend.

Rátkay László: A szabad királyválasztás jogát, mintegy nemzeti szuverenitási jogot tekintem és ebből kiindulva, minden lemondást tudomásul veszek. (Helyeslés a szélsőbalon.)

De t. ház, ez a törvényjavaslat, lehetetlen é teszi nekem, hogy erre az őseredeti álláspontra helyezkedjem. Elismerem, nagyon kényes ebben a kérdésben nyilatkoznom. Hazán a házasság kérdése még magánembernek is a lovagiasság paizsával van elfődvé a nagyvilág előtt: az én házam, az én váram. De a főhercegek házassága, a kikkre a korona és trón vár, már megbirálás alá esik. Abban a bölcsőben egy nemzetnek jövőjét ringatják és így, bár ha nem szivesen teszem, meg kell nézmem azt a rozmaring virágot, amely azon a házasságon ott volt és közben volt, vajjon valamikor nem lesz e vérharmatban megfürdetve. — Fel kell lobbantanunk annak a nyoszolyának függönyét.

— Magyar királyné lesz-e Ferencz Ferdinánd felesége, igen vagy nem? — Ha kérdelem a közjogot, azt feleli: igen. Ha kérdelem a népet, azt feleli: igen. Mert ez a nép nem ismer morganatikus házasságot, csak igazi valódi feleséget. Az 1867. 3-ik törvénycikk kijelenti, hogy a trónutódlásnál a magyar alkotmányt mellőzni nem szabad és minden trónutódot a nemzettel tudatni kell. Ez tehát mintegy tiltakozás, melyet ő átad a miniszterelnöknek, a ki pedig azt mondja, hogy az 1867. XII. t. cikk az ő bibliája. Mint magánembernek nem kételkedik a miniszterelnök szavában, de közjogi dolgokban semmiféle miniszteri ur nem pótolhatja az okmányt. Nekünk tehát

hiába adja becsületszavát a miniszterelnök ur, hogy ez a nyilatkozat megegyezik az eredeti nyilatkozattal.

Szónok ezután rámutat arra, hogy e nyilatkozat megszegyeníti, kisebbiti az apát a fiu, a fiut az apa előtt, megalázza a hitvest hitves előtt. (Tetszés.) Mikor Árpádot a nemzet fejedelmévé választotta, szó volt róla, ki lehet magyar királyné? S akkor kimondták: minden magyar nő úgy születik, hogy királyné lehessen. (Zajos tetszés a szélsőbalon.) Nem fogadja el a javaslatot. (Éljenzés szélsőbalon.)

Polczner Jenő (Kialtások a szélsőbalon: Udvari tanácsosok nem beszélnek!) Nem tesznek szolgálatot senkinek, a kik tulhajtott oktalan loyaltásból elhallgatják az igazságot.

Kialtások a szélsőbalon: Hol az előadó? Elő a legujabb udvari tanácsossal!

Polczner Jenő: A javaslat fölötti súlyos aggodalmunkat mi el nem hallgatjuk. A morganatikus házasság törvényét, intézményét a magyar törvényekbe beczikkelyezni nem lehet. Ha e nyilatkozat nem ellenkeznék törvényeinkkel, akkor azt nem is csinálhatták volna meg. Hivatkoznak rá, hogy a Habsburgházban több morganatikus házasság is köttetett s mi sohasem tiltakozánk ellene. Igaz. De csak azért, mert nem is tudunk róla. Azok nem léteznek ránk nézve. Részletesen foglalkozik a trónöröklés kérdésével és azzal vádolja a kormányt, hogy nem azt ismeri el főhercegeknek, akit a magyar alkotmány, hanem azt ismeri el főhercegeknek, a ki a *Hausgesetz* kellékeinek megfelel. Mi van a *Hausgesetz*-ben, arról a magyar képviselőház esetről-esetre értesül, de ezt az állapotot nem acceptálhatjuk. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Öt percz szünet.

Szell Kálmán miniszterelnök: (Halljuk! Halljuk!) Mikor e nyilatkozat beczik-

kelyezését elhatározta, alkotmányunk szellemében járt el s a törvényhozás iránti tiszteletének is kifejezést adott. Illetheti-e hát az a vád, a mit a házon kívül hónapok óta s itt a házban négy nap óta hall: hogy az alkotmányt tiporja? A trónörökös erős elhatározással, szive sugallatát követve, oly frigrre lépett, melynek következeit tudta. Nem mondott le a trónról se a maga, se a gyermekei részére, — csalódnak, akik ezt állítják. Épen azért nem kellett a törvényhozás előleges hozzájárulása. Csak azt jelentette ki, hogy beállottak rá azok a következesek, melyek e frigykötés folytán, régi szokásjog alapján beállottak. Tette ezt önmagától, áthatva a tudattal, hogy a trónöröklés rendjét egy pillanatig se szabad megzavarni. Fölolvassa a törvény latin szövegét. „Secundum ordinem, secundum norman promo genitu“ — az első szülöttségi jogon van megállapítva a trónöröklés, azonosan Ausztriával.

Kossuthal polemizálva, feleli, hogy a beczikkelyezés nem fölösleges ily fontos dolognál. Kossuth azt mondja, hogy mindenki, aki az archidux successora, descendense eo ipso archidux. Ezt a törvényből csáfolja. Az archidux kvalifikáció külön van odaállítva, mint a trónöröklés egyik követelménye. Kossuth azt vitatja, hogy a törvény „főhercegi utód“-ról szól, de hogy ez azt jelentené, hogy a főhczeg minden utóda, kvalifikáció nélkül, főherceggé lesz. Ez nem áll.) mert a törvény ezt mondja: „Successora et descendentes archiuxes Austriae“, holott a Kossuth fordítása esetén a törvény ezt mondaná: Successores et descendentes archiduciem. De a törvény főhercegeknek született utódokról szól. (Helyeslés jobbról.)

Pichler: Csavarás. (Nagy derűtség.)

Szell Kálmán: Könnyű ezt mondani. Érvek döntenek. Részletesen ismerteti a morganatikus házasságot, sok példát hoz fel. **Hentaller:** Mi közünk hozzá?

kocsi sötét árnyékot vetett be az ablakon keresztül. Tóth Bálint egyre hallani vélte, hogy no, most épen a kapu előtt vészett el a kerekék zaja, a kocsi megállt, s hallja a felesége lépéseit. De csalódott mindannyiszor s csak a kis fehér papiros látszott igazat mondani: elmegyek, mert mindenkinek kötelessége, — ha megtalálta, — a boldogságot követni. A kislányunkat nálad hagyom, hogy megbocsás nekem.

Ugy aludt el Tóth Bálint az azzal mellet, a hogy ráborult a két könyökére. Olykor, ha valami nagyon rossz ér bennünket szeretünk aludni s aludni és szeretnénk fel nem ébredni többé. Álmunkban a régi boldogok vagyunk, elfelejtünk mindent, a mi velünk történt. Ugy, de annál rosszabb, mikor jön a reggel s szinte belesüvit lelkünkbe a rideg, kérelhetetlen valóság.

Tóth Bálint is úgy ébredt, s nem mozdult ki hazulról egész nap. Magára csukta az ajtót s egyik sötét gondolat a másikat kergette agyában. Először érte csapás életében. Ő, a ki mindenkiről a maga puritán lelkével vélekedett, most egyszerre csalódott abban, a kit a tenyerén hordozott, a kiért a szive vérét adta volna, a kinek nem volt olyan gondolata, amit nem teljesített! S most egyszerűen itt hagyta. Nem törődik a világgal, nem senkivel. Megtalálta a maga fantáziája kiszínezte boldogságát, — azt követi. Tehát neki nem kell morál,

neki mese az anyagi szeretet, — ő csupán a boldogságát követi.

Tóth Bálint keserűen nevetett fel, — és szerette volna a falba verni a fejét. S még csak nem is panaszkodott senkinek. A barátai vigasztaló szavai mögött, ott látta leskelődni a gunyt, az elrejtett kárörvendést, — az utcára sem mert kimenni, mindeanki rá néz, s szinte a szemükből eltalálja a gondolatokat: egy férfi az? Szemközt a tükörben meglátta töprengő arcát és gunyos keserűséggel beszélt önmagához: férfivagy? — óh hát férfi az, akinek beesett vállain ránczot vett a szürke kopott-szinü kabát, kinek semmitmondó pergamenszerű arcáról lesir a korai gond. Csoda e, ha az asszony, a ki szép, mint a feslő rózsza, — magához illőt keres és siet összeszedni mindazt, a mit eddig reád pazarolt? Menj, menj szép asszony és bocsásd meg nekem, hogy eddig utadban voltam, s a te életedbe ferköztem magamat. Nem is haragszom rád, — neked volt igazad.

Csakugy önkénytelen kezébe akadt a czeruzája. Ráírta egy tiszta fehér lapra: Ida meghalt. És körülkerítette fekete kerettel.

*

Ha még ugy tele volt is a város a Tóth Bálint dolgával, egyszer mégis el kellett, hogy hallgassanak. És annál hamarabb el-

hallgattak, mentül inkább köztük forgott, — emberek közé járt Tóth Bálint. Szinte maga is megváltozott. Alakja megtelt, modora simább volt, — hozzászokott ellenkezőt mutatni avval a mit érzett, — megedződött mindenféle tekintetben. A baba napról napra szépült, már járnai kezdett s gagyogni s kicsi ajkai önkénytelenül ejtették ki a szót: mama. Tóth Bálint megtanította imádkozni a mamáért.

Szép hideg téli napok jártak. Fehér zuzmara hullott a fagyos köre s egy ilyen este mintha látta volna a feleségét Tóth Bálint. Valamelyik kávéház fényes üvegablakán keresztül a másikkal, a férfival, az igazi férfival, a kinek megfeszült erős vállán a remek prémes bunda, a mint a készséges pinczér felsegítette rá, — de az asszony... Sötét karikák húzódnak szemgödreiben, és sápadt arcza meghazudtolja a kaczer frizurát. Most jöttek az előadásról éppen. Az asszonyon rajta a lenge csipkebluz, a miben Mariettát játszotta, ugy volt csak vállaira dobva a drága bársony köpeny. Az udvarlók hódolattal beszélnek játé káról, — megtalálta a mit keresett. De azért ugy borzong és huzza magára a felöltőjét. Odakint metsző hideg szél fuj és kavarja a szállingó hópolyheket.

Szél: Az a közünk, hogy ha kíváncsiak a magyarázatra, hallgassák is meg. Nem muszáj helyeselni. Azt hiszik, míg én itt az önök beszédjét hallgatom, mindent helyeslek? (Tetszés, derültség a jobbon.) Megengedem, hogy a házasság a középkorból ránk maradt nem modern intézmény, de elfogadott intézmény.

Rátér a „házi törvény“-re. Ez in propose nem törvény. Az egy foglalatja az uralkodó család szokásainak, szabályainak. Minden családnak meg van a joga, ha törvénybe és mások jogaiba nem ütközik. Nem tekinthető jogforrásnak, hanem századokon át gyakorolt szabályok foglalatának. Nem lehet abban semmi olyan, ami ellenkezik az 1723. I. törvényekkel. Nincs abban semmi titok. Épen azért fel olvassa annak azt a részét, mely a házasságra vonatkozik.

Polónyi: Hát a többit?

Szél: A képviselő urat, úgy látszik a vagyoni rész érdekli. (Nagy derültség.) A többi az uralkodó ház legbensőbb ügyeit tárgyalja. — Felolvassa a házi törvény megfelelő szakaszait, mely kijelenti: „csak a császár beleegyezésével köthetnek házasságot, még ha egyenrangú is és ha ellenkezésével történik, a főhercegeggel járó jogokat elveszti. Morgantikus házasságot is csak a családfő beleegyezésével lehet kötni“. Tehát a morgantikus házasság csak mint átvett szokás van említve, nem mint új törvény.

Rátkaynak azt feleli, hogy érzelmi momentumokkal nem helyes a dolgot megvilágítani. Hogy pedig nem adták be az eredeti okiratot? Hisz ott van: a másolat hitelül a miniszterelnök. Csak bírok én annyi hitelességgel, mint egy közjegyző? (Derültség.) Arra, hogy lesz-e a trónörökös felesége magyar királyné, azt feleli: bármennyire sajnálja is, de nem lehet. (Mozgás.) Ha Ferencz Ferainánd trónra lép, ő is oly tisztelettel, hódolattal fogja övezni abban a családi körben, melyben hivatalban van férjének az életet boldoggá tenni, amit mindnyájan szívből óhajtnánk, habár nem üdvözölhetjük a trónon, aminek senki sem oka, csakis a saját maga elhatározása.

Nincs az ország érdekében, hogy a felvetett kétélyek bevitessenek olyan körökbe, melyek a közjogi dolgokat nem ismerik. Azt mondják, parancsra álltam elő a javaslattal. Sokat tudnék erről mesélni. Nem követem Mezössy és Rátkait a poetikus térre. Pedig nekem is van érzésem. Ne idézzünk fel érzelmi összeütközéseket, ha nincs szükségünk rá. Hagyjuk az érzelmek szentélyét, hogy a harmonia biztosítva legyen a boldogságtól. Aki ezt magának kiküzdötte, gondoskodni fog, hogy az összhangról, Isten áldását kéri rá. A javaslatot elfogadásra ajánlja. (Taps, éljenzés. A miniszterelnököt körülveszi k. Zaj a szélsőbalon)

Ezután Endrey a következő interpellációját terjeszti be:

Miután a község és egyéb helynevekről szóló 1898. évi IV. törvényzikk szentesítése óta már több, mint harmadfél év telt el ezen törvény végrehajtásával a miniszterium bizatott meg, tekintettel arra, hogy

ezen törvény erélyes végrehajtása annak dacára is késik, hogy azt fontos nemzetközi érdekeink egyenesen megkövetelik, tisztelettel kérdezem a t. miniszterelnök urtól, ugy is, mint belügyminisztertől:

1. Mi okból késlekedik a kormány a hivatkozott törvény végrehajtásával.

2. Tett-e és miféle intézkedéseket annak végrehajtása érdekében.

4. Szándékozik-e azt állami és nemzeti érdekeinknek is megfelelő teljes szigorral mielőbb végrehajtani.

POLITIKAI HIREK.

A zárszámadási bizottság ülése. — A képviselőház zárszámadási bizottsága Fest Lajos elnöklésével ma ülést tartott, melyen tárgyalás alá vette az állami számvéviszéseknek az 1899 dik év pótnegyedében s az 1900-dik évnél első és második negyedében előfordult tulkiadásokról, előirányzat nélküli kiadásokról és hitelátruházásokról szóló jelentéseit és elhatározta, hogy e jelentések tudomásul vételét hozza a Háznak javaslatba.

A szerb egyházi kongresszus egybehívása. Hir szerint a kormány utasította Brankovits György szerb patriarchát, hogy a gör. kel. szerb egyházi kongresszus egybehívása iránt hajlandó ő felségénél előterjesztést tenni. A kongresszus egybehívása előtt azonban lépések fognak tétetni az iránt, hogy a Zmejnovits-Brankovits affér, mely miatt az utolsó kongresszus is félbeszakított, a kongresszus tanácskozásából kirekesztessék, úgy, hogy a kongresszus sima lefolyása biztosítottassék.

TÁRSAS ÉLET.

Nagyszerű asszony.

Kopasz ur a feleségével sétál a fürdőhelyen. Észreveszi, hogy senki sem nézi őket és azért mogorván szól:

— Látod, más asszonyok után mindenki megfordul, téged meg senki sem néz.

— Persze, felel az asszony, mert velem vagy. Te elijeszted az embereket. Ha egyedül megyek, mindenki utánam bámul.

— Oh persze! gorombáskodik a férj.

— Próbáljuk meg. Eredj mögöttem.

A férj csakugyan megteszi és így láthatta, hogy visszafordulnak a neje után.

— Mégis csak csinos asszony az én feleségem, örvendezett Kopasz ur és bünbánóan bocsánatot kért az asszonytól.

Azt persze nem vette észre, hogy az asszony valahányszor fiatalabb úri emberhez közeledett, — kidugta a nyelvét.

VIDÉK.

Husz év óta jegyesek. Szegeden, mint nekünk onnan írják, egy élemedett pár jelent meg tegnap az anyakönyvvezető előtt. A vőlegény mosolygós, vastag nyaku, potrohos bácsi a menyasszony pedig kissé keserű arcú nyulánk, sovány hölgy, régi szabású selymes ruhában. Mikor az anya-

könyvvezető föltette a szükséges kérdéseket, kiderült, hogy ők már husz év előtt eljegyezték egymást, amint azt egy irattal igazolták is. Az eljegyzés után közbejött halálesetek és egyéb akadály miatt a házasságot bizonytalan időre elhalasztották. De csak bizonytalan időre halasztották el és nem véglegesen, mert ime, husz év után most egyszerre azzal a kéressel topantak az anyakönyvi hivatalba, hogy kihirdetés nélkül, már holnap eskessék meg őket. A polgármester teljesítette is a kérelmet.

Merénylét egy cigányprimás ellen. Tenkei levelezőnk írja: Weselényi János cigányprimás, aki nyáron nem annyira főhadnagyi rangot, mint inkább vályogvetői hivatal visel, a minap gyanútlanul tért haza társával az éjjeli mulatságról, midőn közvetlen közelből két revolverlövés süvített el mellette. A golyók a megijedt cigányok fülei mellett furódtak egy ház falába. Az ismeretlen tettes azonban látva, hogy semmi bajuk nem történt a cigányoknak, utánuk lopózott a sötétben és úgy ütötte főbe az amugy is félholtra rémült Weselényit, hogy az eszméletlenül terült el. A cigányt orvosi gyógykezelés alá vették, de olyan mély seb tátong fején, hogy egy-két hétig aligha vehet hegedüt a kezébe. Az ismeretlen merénylőt a csendőrség erélyesen nyomozza.

Tűz a szőlőben. Tatár József hadbázi szőlőjében tegnap éjjel tűz ütött ki, amely az összes épületeket, a meléképületekkel együtt elhamvasztotta, A kár 5000 korona, amely azonban biztosítva van.

Feltört lakás. Szombaton éjjel Török Lajos földesi lakos házáat, míg ő a tanyán tartózkodott, feltörték s a nyitva lévő szekrényből 50 korona készpénzt elraboltak. A tettes ismeretlen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Vétkes bukás. Még 1896-ban történt, hogy Steiner Gyula debreczeni kereskedő csődeljárás alá került. A megszorult kereskedő ügyét Esler Izidor rendezte oly formán, hogy a csődhitelezőket részint kielégítette, részint azok követelését magára vállalta át. Ily módon átvette a Steiner üzletét s egyideig Steinerrel közösen, majd Kohn Jakabbal társulva, folytatta. Az üzlet azonban sehogy sem ment s az üzlettársak 1898 márczius 14 én csődöt kértek a cég ellen, amikor a beérkezett vagyonkimutatásból kiderült, hogy a követelések ugyan csak meghaladták a társas cég vagynát. A kir. törvényszék vétkes bukást látván fennforogói, a bukottak ellen vizsgálat rendeltetett el. Tegnapi vonattal felelőségre s miután a vétkes bukás bebizonyult ellenük, a kir. törvényszék Esler Izidort 13 napi fogházra, Kohn Jakabot pedig 20 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlot ak megnyugodtak az ítéletben, a kir. ügyész azonban felebbezést jelentett be terhükre.

Agyonkaszabolták a tiszteket.

— Saját tudósítónktól. —

Szeged, október 31.

Véres katonai affér képezi Szeged legújabb szenzációját. A vérengzés áldozata Agrima Gyula vívómester, aki tegnap éjjel egy óra után kissé

ittas állapotban járkált a város egyik főutján, amikor szembe találkozott Reinér Ede 46 ik gyalogezredbeli kapitánnyal és egy eddig még ismeretlen közös hadseregbeli főhadnaggyal. A két tiszt békésen beszélgetett és a dülöngélő vivómester láttára, a járda szélére tartott. Ez azonban eléjük állott és reájuk kiáltott:

— Mit bámulnak?

— Nem bámuljuk, csak menjen a dolgára! — volt a tisztek válasza.

A vivómester nem tagított, úgy, hogy a kapitány a kezével félretolta az utból és mikor Agrima ismét erőszakoskodni kezdett, rendőrért kiáltott. Rendőr azonban nem jelentkezett. Agrimát, úgy látszik, bosszantotta, hogy a kapitány rendőrért kiált; igen ingerült lett és ráförmedt a két tisztre:

— Hogy mertek engem megsérteni?

Majd se szó, se beszéd: hasba rugta a kapitányt.

A feldühödött kapitány kardot rántott és teljes erővel fejbe vágta a vivómestert, aki eszméletlenül bukott a földre. Csakhamar azonban feltápaszkodott és ismét neki ment a tiszteknek. Erre a másik tiszt kardot rántott és mivel Agrima ekkor sem tagított, össze-vissza vagdalták. Több súlyos sebtől boritva összeesett. Kétször mások segítségével a városi kórházba ment, ahol sebeit bekötözték.

A két tiszt nyomban a rendőrségnek, majd az ügyeletes katonai parancsnoknak jelentést tett a sajnálatos esetről.

SZÍNHÁZ.

A színház igazgatójánál.

Az igazgató (a szerzőhöz): Kedves barátom, a darabja igazán csodálatraméltóan szép... De mit szólnak majd hozzá az irigyek?

A szerző: Épen ezt akartam öntől megtudni.

Don Caesar de Bazán. Tegnap este a legérdekesebb, legkedvesebb legmulattatóbb vigjátékok egyikére Don Caesar de Bazánra kerített sort a társulat. Nem nagy közönség élvezte a pompás előadást, de akik jelen voltak, egész lelkesedéssel tapsoltak Komjáthy Jánosnak, aki a czimszerepet játszotta. *Komjáthy* az a legjobb szerepe, alakítása művészi, amely közvetlen hatással van a közönségre. Sokszor és viharos tapsokkal hívták a lámpák elé. A börtönjelenésben nagy hatása volt a bordalnak is, amelylyel a férfiak remekelt. Kétszer megismételtette a közönség. *Odry* is szerencsés estéje volt. Sikertült játékaival kellemesen lepte meg a közönséget. *Halm* Margit művészetével hódított. *Kis Irén* és *Szilay* kabinet alakítást produkáltak. Fái és Bartha részesei az előadás sikerének.

A debreczeni színészet. Gróf Festetich Andornak a debreczeni színészet kerületi beosztása és részbeni

állandósítását célzó leirata megérkezett a városi hatósághoz. A színészeti felügyelő tervezetét véleményezésre kiadta a tanács a színházbizottságnak, amely e tárgyban a közel napokban tart ülést.

UJDONSÁGOK.

A kegyelet napja.

Debreczen, nov. 1.

A mai nap a kegyeleté. Akinek szerettei nyugosznak künn a temetőben, nem mulasztja el, hogy a megemlékezés e napján koszorút, virágot ne tegyen a drága hantokra. Ma megúpesül a temetők világa. Friss koszoru, ezer és ezer apró láng hirdeti, hogy akik a hantok alatt pihennek, azok emlékét megőrzi szeretettel. A mai napon a templomi istentiszteletek, ájtatosságok s a kegyelet napján szokásos kivilágítás a következő rendben foly le:

Istentiszteletek.

Ma, csütörtökön a r. kath. templomban az istentiszteletek következő sorrendben tartnak meg: Reggel 7 órakor csendes misét mond Szabó István. 8 órakor deákmissé. 9 órakor nagy misét tart segédlettel utána prédikál: Dr. Wolafka Nándor. $\frac{3}{4}$ 11-kor elemi iskolások miséje. $\frac{1}{2}$ 12-kor csendes misét mond Szöke János.

Körmenet a temetőbe.

Ma délután három órakor a róm. kath. templomban a Rózsafüzér társulat ájtatossága lesz. Azután egyházi zászlók alatt ájtatos éneklés közben körmenet vonul a temetőbe. A temetőben imák és könyörgések lesznek a halottakért. A körmenet után délután öt órakor Dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébános tart a templomban alkalmi beszédet. Délután két órakor a Svetits-intézet növendékei kivonulnak az intézet alapítójának sírjához, ahol Kovács József lelkész tart alkalmi beszédet.

Kivilágítás a temetőben.

A kegyelet napján szokásos kivilágítás délután négy órakor veszi kezdetét a róm. kath. temetőben és tart este nyolcz óráig. Akkor el kell oltani a sírokon gyújtott világot. Nyolcz órakor bezárják a temető kapuját s a halottak világában újra néma, csendes lesz minden.

* A polgármester nevenapja.

Simonffy Imre kir. tan. polgármester vasárnap ünnepli meg nevenapját és mint minden évben, úgy ez alkalommal is diszvacsorát ad a Bika szálloda nagytermében. A diszvacsorára, amelyt vasárnap este nyolcz órakor tartanak meg, Debreczen társadalmi életének szereplő férfiai hivatalosak.

* A reformáció emlékűnnepélye tegnap folyt le Debreczenben. Délelőtt tíz órakor a nagytemplomban tartott istentisztelettel vette kezdetét az ünnepély, amely ez alkalommal egészen megtelt hívőkkel. Csiky Lajos szép imája után Eröss Lajos dékán mondott alkalmi beszédet, amely nagy hatást tett a hívőkre. Ezt követte a tanítóképző intézet éneke, amelynek dallamát P. Nagy Zoltán írta. Oly szép és mélyhatású ének volt ez, hogy maga a püspök kérte meg P. Nagy Zoltán zenetanárt, hogy sokszorosításáról gondoskodhasson és az egyházközségeknek megküldhesse. Délelőtt a ref. leányiskolában

is volt emlékűnnepély, amelyen Nagy Gyula vallásanár mondott emlékbeszédet. Ezután az intézet növendékei megkoszorúzták a gályarabok emlékoszlopát, ahol a főiskolai énekkar működött, Nánássy Lajos theologus mondott alkalmi beszédet s Gacsal János szavalt hatásos ódát. Az ünnepélyt a 179. dicséret eléneklése rekesztette be.

* **A szatmári elitáltak nem kapnak kegyelmet.** Papp Béla és Zsoldics M. hály, a kiket Papp Elemér meggyilkolása miatt kötélhalálra ítélte el a szatmári esküdtbíróóság, a szatmári törvényszék fogházában várják sorsukat. A kuria semmisségi panaszait elvetette s a kegyelmi tanács az igazságügyminiszter útján a király elé terjesztette felség folyamodványukat. Mi lesz sorsuk, még ma nem tudják. A kuria kegyelmi tanácsából az szivárgott ki, hogy egyiket se ajánlotta kegyelemre, s hogy az igazságügyminiszter sincs a megkegyelmezés mellett. Valók-e e hírek, azt ma még nem tudhatjuk, az azonban bizonyos, hogy néhány nap múlva megtudják a bűnösök, akasztófán halnak-e meg, vagy a börtön fenekén.

* **A h.-bűszörményi gyógyszerész.** A belügyminiszter döntött már a hajdu-bűszörményi gyógyszerész ügyében. A miniszter elfogadta a közigazgatási bizottság határozatát s a gyógyszerészeti jogot az előterjesztés alapján Bernáth Miklós okleveles gyógyszerésznek adta meg.

* **Debreczen vendégei.** A budapesti Eötvös tanárképző-intézet 10 növendéke érkezik városunkba Bartonich Céza igazgató vezetése mellett. A társaság között van két franciaországi tanár is. A tanárképző intézet növendékei az országban tanulmányutat tesznek s első sorban Debreczen városát látogatják meg. Géresi Kálmán tankerületi főigazgató ma reggel intézte beadványát a városi tanácshoz, melyben tudtára hozza a tanácsnak a vendégek érkezését s kéri, hogy a társaságot a város szállásolja el s szombaton, mikor a Hortobágyra mennek, vendégelje meg őket a város szerény ebéddel s az állomásonnál kellő számú fogatokat bocsásson rendelkezésére. A társaság november 4-ig marad városunkban.

* **Tilos házbért fizetni.** Hártsuk el sietve magunkról az osztály ellen való izgatás vádját, mert ezt az elvet nem mi hirdettük, hanem a királyi adóhivatal parancsolta meg tegnap egy börtönügynöknek, a ki a közelgő házbérnegyed sötét gondjai alatt görnyedt már napok óta. Az említett férfi, a kire ezt a passzív rendelkezést az adóhivatal ráolvasta, üres zsebbel várta november elsejét s ijedezett, hogy nem tud házbért fizetni. Panaszkodott fünek-fának, de minden pénzügyi művelete dugába olt s ő rezignáltan várta a válságos napot. Tegnap végre kiderült az ábrázata s sugárzó arczzal jelent meg a kávéházi társaságban:

— Rendben van a házbér dolga! Nem

fizetek. Ugy van, nem fizetek, mert megtiltották. Itt az irás, hivatalos.

A papírlap, amelylyel hadonászott, egy letiltás, amelyben az adóhivatal annak rendje és módja szerint megtilts az ügynököknek, hogy a házbérét kifizesse, mert a háziura nagy adóhátralékban van s ezért a háza jövedelmét a kincstár lefoglalta. A derék férfiú nem is olvasta tovább a végzést, csak annyit vett tudomásul, hogy neki egyelőre a háziurnak nem szabad fizetnie. Másutt pedig lehet egyezkedni és halogatni a fizetést. A ki pedig időt nyer, az nyerhet a kukoriczán is, tartja egy börzei közmondás s így megtörtént a hihetetlen eset, hogy az adóhivatal oszlatta el egy honpolgár homlokáról a házbér gondjának sötét redőit.

* Összetörte a lábát. Tóth Bálint 35 éves kőművessegéd két másik társával az izraelita temetőben dolgozott, hol Katz József siremlékét akarták elhelyezni. A több métermázsás kő helyre állításához kevés volt a munkaerő s csak nagy ügygyel bajjal tudták lassan tova gördíteni a nehéz követ. Egy vigyázatlan pillanatban a nehez kő Tóth Bálint jobb lábára zuhant s azt összetörte. A szegény ember saját lábán vánszorgott el a városig, hol egy ismerős talyigás telvette s lakására szállította.

* A polgármester jubileumához. Az a bizottság, amely Debreczen érdemes polgármesterének jubileumát oly fényes sikerrel rendezte, hétfőn délután öt órakor az ipartestület helyiségében még egy ülést tart Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklése alatt.

* Szerencsétlenül járt leány. Tegnap délelőtt a Rákóczy-utca 19. számú házban özv. Mészáros Kálmán-nénál lakó Török Eszter nagyobb teherrel akart a padlásra menni. A létrát rosszul támasztotta a falhoz s így alig ért annak közepére, a létra megcsuszott és eldőlt, Török Eszter pedig három méter magasságból a földre zuhant. Az esés következtében súlyos belső sérüléseket szenvedett. Ápolás végett beszállították a kórházba.

* A kik meggazdagodtak. — Barátom, mikor én husz év előtt Debreczenbe jöttem, összesen egy koronám volt a zsebemben.

— Az semmi: énnekem egy megveszedett fillérem sem volt, mikor Debreczenbe megérkeztem.

— Mit nem mond?

— Persze, mert itt születtem.

* A kerti betörőt elfogták. Ismeretlen tettes az utóbbi időben számtalan betörést követett el a most már lakatlan kerti lakokban s különösen a nagyerdei villákban garázdálkodott. A rendőrség sokáig nyomozta a tettést, míg végre most sikerült elfogni — Kállai Sándor rovott multu egyén személyében. Tömérdek ruháneműt, cipőket, kalapokat és sok másfélét találtak nála, a mikben a károsultak tulajdonukra ismertek. Átadják az ügyészségnek.

* Egy leány elfogatása Debreczenben. Szabó Sándor felsődernai lakoshoz pár nappal ezelőtt beállított egy Török Zsuzsanna nevű leány s magát a Szabó sógornője cselédjének adta ki. Szabótól husz forintot kért azzal, hogy ezt gazdája kéri tőle. Szabó gyanútlanul átadta a kért pénzt s csak napok multával, mikor sógornőjével találkozott, derült ki a csalás. A debreczeni rendőrséghez fordult panaszával, mely a leányt tegnap elfogta. Török Zsuzsannáról utólag több más, kisebb-nagyobb csalás is kisült, így a rendőrség vele jó fogást csinált.

* A Parator. — Köszvényt, csuzt, rheumát, idegességet, izületi fájdalmakat párszor használva megszüntet. Ára 70 fill. Kapható Fraacsics és Jóna drogueriájában, Debreczen, Kossuth u. 6.

* Megszökött egy huszár. Nehezen is tud egyik-másik alföldi legény beletörödni a csillogó katonáéletbe. Az éjjel is egy huszár szökött meg a századától. Elek Mihálynak hívják s a 2 ik huszárezred 6. századához volt beosztva. Most persze mindenfelé keresik a megszökött katonát.

* Némethy József fényképész műterme ma és mindennap a közönség rendelkezésére egész nap nyitva áll. (Műterem a Biederman palotában)

Katonáink véres harcza a montenegróikkal.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, nov. 1.

Mostarból érkezett szűkszavu távirat szenzációs hirt közöl egy véres összeütközésről, mely katonáink és a montenegrói katonák között történt.

A távirat szerint október hó 26-án, pénteken az osztrák-magyar határőrség egy őrzárata Cazincz község közelében, a montenegrói határon rendes portyázó szolgálatát végezte, amidőn egy montenegrói csapat hirtelen átlépve a határt, megtámadta az öt emberből álló őrzáratot.

Megtámadott katonáink, dacára a tulnyomó erőnek, nem vesztették el lélekjelenlétüket, hanem fegyvert ragadva rövid harc után visszaverték a betörőket, kiknek vezetői, egy hadnagy és egy káplár elesetek. Az elesettek holttestét a menekülő montenegróiak magukkal cipelték a határon át, hová aztán katonáink már nem követték őket.

A mieink közül ketten sebesültek meg, de nem súlyosan.

TÁVIRATOK.

Királyi kihallgatások.

Budapest, október 31. Ó felsége a király, november 5-től kezdve általános kihallgatást tart a budavári palotában.

Öngyilkos gyáros.

Budapest, október 31. Wolak Lajos gyártulajdonos ma délben Vörösmarty-utca 41. sz. alatti irodájában anyagi zavarok következtében föbelőtte magát s azonnal meghalt. Wolak előzőleg megborotválkozott, fekete szalonruhát öltött s így felkészülve fordította maga ellen a gyilkos fegyvert.

Interpelláció.

Budapest, okt. 31. Szarvasról a Draskóczy-párt tegnap táviratilag fordult Kossuth Ferenczhez, a 48-as függetlenségi párt elnökéhez s kért sürgős orvoslást a pénzügyigazgatóság hivatalos korteskedései ellen. Széll és Lukács táviratilag utasították a szarvasi pénzügyigazgatóságot, hogy ne avatkozzanak hatalmi szavakkal a pártpolitikába. Ennek dacára tegnap este Szarvason minden oly korcsmát és bormérést bezártak és lepecsételték, a hol a függetlenségi párti tanyák voltak. A szarvasi vendéglősök meghatalmazottja ez ellen a hivatalos vizsgálás ellen óvást emelt. A legközelebbi ülésen e tárgyban többen szándékoznak interpellálni.

Véres kardpárbaj.

Budapest, október 31. Rózsahegy-ről jelentik, hogy ott ma véres kardpárbaj folyt le Abaffy Emil nagybírókos és Jolesch Gyula gyárigazgató között. A párbajban Abaffy súlyosan megsebesült.

A kínai harc vége.

London, okt. 31. A Daily News jelenti Sanghaiból, hogy a kínai fölkelőknek Szamcsunnál komoly balsikerük volt. A kormánycsapatok rendes csatában megverték őket. 400 ember elesett és 100 fogságba került. A többiek a jingdui kerületbe menekültek. Henin várost, amely agusztu óta a lázadók kezében volt, a kormánycsapatok ismét elfoglalták. A fölkelők közül 500 ember esett el. A kvahszieni kerület most már teljesen meg van tisztítva a lázadóktól. Bizonyos, hogy az egész mozgalom rövidesen véget ér, mert a lázadóknak már nincs elég fegyverük és lövészerük.

A hármasszövetség veszélyben.

Szent-Pétervár, október 31. A „Novoje Wrenja“ ezeket írja: Bülownak kancellárrá való kineveztetése óta az olasz sajtó egyhangulag a hármasszövetség ellen kezd állást foglalni, minthogy Bülowot nagy pángermanistának tartják. Az olasz király gróf Nigra nagykövetet Rómába hívatta és nemsokára Goluchovszky és Visconti-Venosta is találkozni fognak, a mely alkalommal az olasz külügyminiszter új föltételeket fog szabni a hármasszövetség megújítására nézve. Olaszország követeli, hogy Albániára és az Adriai tengerben való igényeire nézve biztosítékokat nyerjen. Föltűnő —

írja az idézett lap, — hogy Ausztria-Magyarországban a diplomaták nem igen kívánják a hármas-szövetség megújítását és inkább egy erősebb kettős-szövetséget óhajtának Ausztria-Magyarország és Németország között.

A bur háboru utolsó mozzanatai.

London, október 31. A Laffan-ügynökség jelenti Pretória'ól, hogy De Wetnek Oranje északi részében még 3000 embere van. A táviródrótokat minden éjjel elvágják. — A „Central News” szerint a fokföldi hollandusok megint mozgolódnak és Fraserburgnál egy éjjel az angol őrszámra lóttek.

Az önálló vámterület mellett.

Nagyvárad, október 31. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara mai üléséből kifolyólag elhatározta, hogy üdvözlő iratot intéz Budapest fővárosához, az önálló vámterület kérdésében történt hazafias állásfoglalásáért.

Meggyilkolt ügyvéd.

Nagy-Becskerek, október 31. Mór-dosról jelentik, hogy Weinrich Ödön ottani ügyvédet ma hajnalban kirabolva és meggyilkolva találták irodájában. A gyilkost hamarosan megtalálták Radoza Vazul járásbírósi díjnok személyében, kinek nyomára két mellénygomb vezetett, melyet a gyilkos díjnak áldozatával való dulakodás közben vesztett el. A gyilkost, kinél az ügyvéd tárczáját is megtalálták, természetesen azonnal letartóztatták.

A magyar kormány sikere.

Budapest, október 31. A „Neue Freie Presse” jelentése szerint a bosnyák vasutak kérdésében a magyar kormány álláspontja győzedelmeskedett Krieghammer közshadügyminiszterrel szemben.

Salisbury lemondási hira.

London, október 31. A Daily Telegraph jelentése szerint Salisbury-nak eltökélt szándéka, hogy lemond a külügyi tárczáról, de a miniszterelnökséget megtartja. Salisbury, mondja a nevezett lap, orvosai tanácsára határozta el magát erre a lépésre, noha egészségi állapota aggodalomra nem ad okot. Külügyminiszterré Lansdowne marquist fogják kinevezni.

Halálos ítélet.

Krakkó, október 31. Az itteni esküdtszék tegnap kötél általi halálra ítélte Dembszi Ferencz vendéglőst, aki nemrégiben a Potocki grófi uradalmak erdőőrét lelötte.

Budapesti tőzsde.

Budapest, október 31. Buza ápr. 7.74. Rosz ápr. 7.24. Zab ápr. 5.54. Tengeri 1901 máj. 5.04.

VEGYES.

Miért nem laknak emberek a holdban? Eredeti módon felelt meg erre a kérdésre a Ceylon szigetére internált bur harcosok egyike. Az öreg szabadságharcos, a ki az ütközetekből egy csomó sebet hozott magával emlékül, ez idő szerint a kórházban fekszik, hol a többi beteggel együtt egy fiatal angol orvos kezelése alatt áll. Az orvos, a ki elég vigkedélyű ur, egy nap tréfálózó hangon azt mondta az öreg bur-nak, hogy hallotta-e, hogy a holdon emberek laknak?

— Nem lehet az, uram — felelt az öreg harcos.

— És miért nem lehetne?

— Mert ha a holdban csakugyan laknának emberek, az angolok már rég megpróbálták volna, hogy őket is kizavarják a birtokukból.

Erre nézve az orvos adós maradt a felelettel.

Királyi korona a falban. Danzigi jelentés szerint igen érdekes leletre bukkantak Rinsk, kelet-poroszországi városkában. Egy régi kastély bontogatása közben a falba rejtve aranyból készült lengyel királyi koronát találtak. A kastély előbb a gróf Opalinszky családé, legutóbb pedig gróf Mielczynski Szaniszló tulajdona volt.

Óriási gát. Az angolok óriási gáton dolgoznak: a Nilust rekesztik el Asszuánnál úgy, hogy legalább ötször annyi víz jusson Egyiptom öntözésére, mint a mennyi eddig jutott. Körülbelül kilenczezer munkás dolgozik a gát építésén; tizennégyezer négy-szögmeternyi fal van már készen s kétmillió téglát kell még elhelyezni. A kubikusok száma meghaladja a tizenkétezeret.

MULATTATÓ.

Üzenet.

Egy kúpepesti nagy banknak van egy gentry hivatnok, a ki a minap beteg volt és az inasával üzentette meg betegségét az irodafőnöknek. Az inas pedig így adta át az üzenetet:

— A nagyságos ur tiszteli a tekintetes urat, hogy beteg és ma nem gyühet az irodába.

A bosszu.

— Igen, hallottam, hogy Pali megszöktette Ilkát és nőül vette: nem tudod kibékült-e velük Ilka anyja?

Nem hiszem! hozzájuk megy lakni.

CSARNOK.

A várron tündére.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Iren öömmel mondta:

— Hiszen akkor a bácsi nem bűnös a dologban. Sőt ellenkezőleg. A bácsi bizott abban a hitvány emberben. Bizott és abban a hitben engedte át neki a kalauzólást, hogy ő csakugyan jó szándékkal vezet bennünket.

— Az volt a hiba — válaszolta Kelemen Tamás, — hogy biztam. Hittem neki még akkor is, mikor egyedül jött vissza a barlangból. Időm nem volt azon gondolkozni, hogy meggyőződjem szavai valóságáról, mert az a hitvány ember mindjárt bort hozatott és itatott. Itatott addig, míg csak tudtam magamról valamit.

— Nem, nem Kelemen bácsi — szólta újra Iren az ő szelidségével — maga csakugyan nem hibás, sőt ellenkezőleg. Köszönettel tartozunk magának, amiért ériünk jött, amiért hajlékába fogadott, és amiért megmenteni segített bennünket.

— De hibás vagyok egyben — szólta még mindig levertén, lehangoztan Kelemen. — Hibás vagyok abban, hogy nem vettem észre annak az embernek a rossz szándékát, mikor pénzt ajánlott nekem. Pedig gondolhattam volna, hogy a ki így kezd, annak nem lehet egészen tiszta a szándéka. Nagyságos uram, az a kérésem, vegye viszsza tőlem azt a negyven koronát, égeti a kezemet s bűnös könnyelműségemre emlékeztet. Fordítsa akármilyen célra, adja szegényeknek, vagy gyámoltalanoknak, csak ne legyen nálam.

Andort egészen meghatotta Kelemen Tamás bünbánata.

— Nem úgy jó öreg — szólta hozzá, — maga nem érdemelné azt, hogy jó hiszemisége mellett még bűnhődjék is. Elégge megdühödött, mikor aggodalom szállotta meg s kínos bizonytalanságban kergett, kutatott bennünket. Nem, jó öreg. Jól mondta ez az én drága menyaszonyom, hogy mi még halálal tartozunk magának. Tartsa meg a negyven koronáját a ime fogadja hálaunk fejében annak kiegészítését, ezer koronát.

Kelemen Tamás arca egyszerre ki-gyuladt, szemei az örömtől ragyogtak.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma csütörtökön „C” bérletben:

II-ik Rákóczy Ferencz fogsága.

Történeti színmű 5 felvonásban.

SZEMÉLYEK.

Zrinyi Ilona	—	Breznay A.
Rákóczy Ferencz, fia	—	Komjáthy J.
Zrinyi Boldizsár	—	Környey B.
Károly, hesseni fejedelem	—	ifj. Szathmáry.
Amália, leánya	—	Fái Flóra.
Gróf Buccellini, kancellár	—	Ország B.
Kolonics, bibornok	—	Csatár Gy.
Longueval, kapitány	—	Pataki B.
Lehmann Gottfried, Rákóczy barátja	—	Odry.
Oliver, Lehmann öcsese	—	Tanay.
Knitélius, jezsuita páter	—	Sziklay M.
Gróf Bercsényi Miklós, magyar főnemes	—	Bartha.
Gróf Vay	—	Karacs.
Solary, parancsnok	—	Serfőzy Gy.

Holnap, pénteken „A” bérletben ujdonsá-gul először:

BALEK.

Operette 3 felvonásban.

NYILTTÉR. *)

Minden külön értesítés helyett tudatom ismerőseimmel, hogy Schön Herma kis-asszonyt eljegyeztem.

Katz Izidor.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Pásztor Gyula és társa
 vas, szerszám és rézárú kereskedése
 Debreczen, Csapó-utca Bank-ház.

A nagyközönség szives figyelmét van szerencsénk felhívni vas, acél s rézárú kereskedésünkre Debreczen, csapó-utca elején.

Gazdasági eszközök:

Lánczos (Sack) ekék, mindenféle csapóeszközök és kézi szerszámok Vasboronák, lánczok. Angol gépszij és gépfelszerelések.

Háztartási cikkek:

Takarék tüzhelyek, kályhák, konyhaedények. Solingeni evőeszközök, ollók és zsebkések. Épület és butorvasalások. — Műszerek minden kézműves számára méréskelet árak mellett. Épületi vasgerendák és falkötő vasak külön ajánlat szerint.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Kátrányos fedél és aszfalt elszigetelő lemezek.

Vas és horganyozott vas fedellemezek.

Tömeges vétel

folytán sikerült több mint 1000 drb. gyönyörű férfi inget, óriási választék, Női, férfi és gyermek cipőket és eszímákat, finom Női Blousokat stb. beszerezni, melyeket bámulatos olcsó áron árusítunk.

Tisztelettel

Székely Jenő és társa.

Fótér, Hungária kávéház mellett.

Dr. Weisz József

ügyvédi irodáját

Arany János utca 2 (Hungária palota) I. emelet

helyezte át.

MEGÉRKEZTEK!

karácsonyi, ujévi és alkalmi

kézimunka

ajándék tárgyak dús választékban. Ne mulassza el senki megtekinteni, ki szép

himzett és előrajzolt

ajándék tárgyakat olcsóért akar vásárolni.

Továbbá ajánljuk első nagy választéku

ELŐNYOMDA

üzletünket a nagy érdemű közönség szives pártfogásába.

Tisztelettel

Füstös testvérek

Piacz-utca 12. szám.

MEGLEPŐ OLCSÓ ÁRAK!

Menyasszonyi koszorukban nagy választék.

GYÁSZKALAPOK készletben vannak. Megrendelésre

1 óra alatt készülnék.

REINER FLÓRA UTÓDA

Remek model kalapok. Gyermek kalapok disztollakkal arczfátyolok.

MEGLEPŐ OLCSÓ

ÁRAK!

Császárolaj Salon petróleum.

Üzlet áthelyezés miatt olcsó árak

Üzletem áthelyezése miatt, vagyok bátor a n. é. közönséget értesíteni, hogy dusan berendezett

lámpa-, porcellán-, üveg- és tükör áru

raktáram árait mélyen leszállítottam, miért is ez előnyös beszerzési forrásra tisztelettel felkérem.

Jó minőségű Csillárpétróleum házhoz szállítva.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

tisztelettel

Lám Sándor.

Debreczen, Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

Ebédli és Salon lámpák.

Irodai asztali Lámpák.

1500 darab téli gyermek köpenyt és kabátkát nagyon olcsón vettem

s míg a készlet tart

legolcsóbban kapható

Rózsa Lajos

női felöltő áruházában
 Debreczen, Kistemplom bazár.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fiér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Csáthy Ferencz

Debreczenben egyháztér 2 szám a nagytemplomnál.

Ajánlja 10000 kötetből álló magyar és német

kölcsönkönyvtárát

a. n. é. közönség szives figyelmébe jelen őszi és téli ávadra a legillőbb árak mellett. E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a kölcsönkönyvtárjegyzék.

Egy Friedlandi zománczozot vas-kályha, jó karban nagy szoba fűtésre is alkalmas, jutányos árban eladó. Hatvan u. 38. sz.

Minden nap fris Olasz Kartifioła olcsón kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében

Paplanokat és matraczo-

kat legjobb minőségben, legszebb kivitelben jutányos árak mellett készít: **Matolesy Lajos** Debreczen, Kossuth-utca 22. szám.

Olcsó Angol beretvák

hajvágógépek, ollók, zsebkések és mindennemű borotválkozási eszközök, fenő szíjak stb és szappanok és illatszerek beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika száloda mellett.

Antal Vinczéné varrodájába varó és tanulóányok felvétetnek. (Csapó-utca 18.)

Fiatall ügyes fürge molnár segédek a Hungária malomban azonnal felvétetnek.

Nap-és Zöldfa-utca

sarkán 15. sz. ház kedvező feltételekkel eladó, vagy kisebb házzal eseeleg földdel elcsereleendő. Értekezhetni: **Kölcsey-utca 22. sz.**

Deutsch Ignác férfi szabó-üzlet Frohner-szálloda épület. Valódi bel- és külföldi gyapju szöve tekből készít öltönyöket olcsó árban.

Remek butorok csaknem új, há-lószoba, ebédlő eladók. **Arany János-utca 23.**

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: **Somogyi Gyuláné** hentesnél. **Csapó-utca 4. sz.**

Jól jövedelmező ház 497 ö1 területtel 28000 frt lefizetéssel elköltözés miatt azonnal eladó. Bővebbet **Kossuth-utca 31.**

Arany, ezüst ékszerek és órák. Minden e szakmába vágó megrendelések, javítások, aranyozást ezüstözést és vésnöki munkák pontosan eszközöltetnek **Hoff Albert** ékszerész-nél Debreczen, Főtér, Városház épület.

Medve bőr igen szép kárpáti, barna mely ez őszön lövetett, eladó, **Czim** a kiadóhivatalban.

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8kr.) **Péterfia-utca 37. szám.**

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI női divatáruháza DEBRECZEN, FÖTÉR (Kistemplommal szemben.)

Az őszi és téli idényre megérkeztek és mélyen leszállított árak mellett kaphatók

Legujabb
női és gyermek felöltők

Divatos női ruha szövetek,

Legjobb minőségű női ruha flanellek,

Mosó vелеzek,

Menyasszonyi kelengyék

legelőnyösebb bevásárlási helye.

700

1900

Pályázati hirdetmény

Debreczen szab. kir. város november havi rendes közgyűlésén egy házi pénztári tiszti állás, mely évi egyezeröttszáz koron (1500) fizetés és háromszáz (300) korona lakospénzből álló javadalmazással van egybekötve fog választás útján betölteni, felhivatnak az ezen állásra pályázni óhajtok, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez folyó évi november hó 15-ik napjának délután 5 óráig annyival inkább benyujtsák, mert később érkező kérvények tekintetben vétetni nem fognak.

Debreczen, 1900, október hó 21.

Gróf Degenfeld József
főispán.

MEGHIVÁS!

az olcsó bevásárlási forráshoz!

NEUMANN TESTVEREK

Debreczen, a Tisza-palotában, tisztelettel meghívják a t. vevőközönséget az őszi idényre érkezett

női- férfi és gyermek czipők,

ugyszintén

férfi- és fiu csizmák,

valamint mindennemű

uri-divatcikkek

dus raktárak szives meglekintésére.

Tisztelettel

Neumann testvérek.

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, Piacz-utca 57.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legújabb nyosabb árak mellett

Ditmár, Brünnér és hazai gyártmányu asztali és függő

lámpákat,

Astral-, Meteor-, Apolló-Csoda-, nap- és villám-égőkkel. Ugyiszintén por, ezellán s angol fayenge étkező-, thea-, kávé-, moca- és mosdó, valamint mindennemű asztali, cognac- és liqueurös üveg-készleteket, majolica, bronz és china ezüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek.

Üzlethelyiség változtatás.

Évek óta fennálló

czipő, kalap és uri divatáru üzletemet főtér Ranunkel-házból

VÁROSI UJ BÉRHAZBA

a városházával szemben.

Mendelovits Lajos dohánytörszéje mellé helyeztem át.

Kérem a n. é. vevőközönséget, hogy új üzlethelyiségemben is b. bizalmukkal megtisztelni és ezentul is szükségleteiket

férfi, női és gyermekczipőkben, férfi és fiu csizmákban, kalapok, sapkák és nyakkendőkben

szóval a férfi divathoz tartozó cikkekben nálam fedezni sziveskedjék.

Állandóan **dus választókat** legjobb minőségben tartok raktáron és azokat feltűnően meglepő olcsó áron árusítom.

Tisztelettel

Révész Zsigmond

a városi uj bérházban.